

Arany lelet

2002. áprilisában telekredezés közben 64 db közép és kora újkori aranypénzt találtak. Bejelentés után a régészeti feltárás összesen 261 db aranypénzt talált. A lelet súlya: kb 1,3 kg. A pénzek összetétele vegyes, a legkorábbi darab **Luxenburgi Zsigmond** (1387-1437) **aranyforintja** a legkésőbbi **I. Lipót** 1684-ben vert **dukátja**. A 15. századból 5 db származik /**Zsigmond arany, I. Mátyás aranyforintja**, és 3 db **hamburgi dukát** – 1497.) a 16. századból: 1506. **II. Ulászló guldiner** arany, mely nem igen szolgált pénzként, 1544. **I. Ferdinánd körmöci aranyforintja**, valamint 27 különböző arany. A többi veret 17. századi. Ez alapján a lelet közel 150 évet ölel át. Ezek a fajta pénzek a 16. század végéig voltak forgalomba. A lelet magában is kuriózumnak tekinthető, de ritkasága miatt az egyik legértékesebb darab: **II. Ferdinánd 1622-ben vert aranydukátja**, melyből mára csak egy-két darab található fel.

A pénzeket különböző helyeken verték, 132 db magyar, 8 erdélyi a többi idegenföldön készült. Ezek közül néhány hely: Lengyelország, Salzburgi érsekség, Hamburg városa, Augsburg, Mainz, Csehország, Ausztria, Köln, Velence.

Ezek alapján a lelet keletkezése két módon történhetett: az egyik, hogy tesaurálás történt, azaz egy gazdagabb nemes a háborús viszonyok miatt ebbe fektette jövedelmét, de nem tudott vissza jönni elrejtett értékeiért. Erre utal, hogy a pénzeknek viszonylag magas az arany tartalma, és a súlya. A másik lehetőség, hogy egy több országban kereskedő tőzsér, vagy más kereskedő rejtette el a haramiák elől, de ő sem tudott vissza érkezni kincseiért.

A leletből lehet következtetni, hogy az 1680 körül vert leletek szinte sértetlenek, azaz nem használták, így a kincs földbe kerülése 1684-85 közöttre tehető.

A középkor folyamán több fontosabb útvonal haladt keresztül a városon. Ilyen volt a középkori postaút, az Erdély felől érkező só útvonala, valamint a nagyon fontos szürke marha kereskedelmi útja. Ezeken kívül a városon haladt keresztül a hegyaljai illetve a szepességi városok kereskedelmi vonala is. Így a város történetének egyik nagyon fontos meghatározó eleme az aranylelet. Egyrészt bizonyítja a városban élők gazdagságát valamint a kereskedelmi útvonalak áthaladását is megerősítik. A másik jelentősége az anyag sokrétűségében és ritkaságában van. Újfehértó történetének illetve történeti jelentőségének megerősítését is reprezentálja, A város középkori történetének egyik legfontosabb tárgyi emléke ez a lelet. ugyanakkor Közép-Európa egyik legjelentősebb 15-17. századi éremlelete is egyben.